

R. P. IOSEPHI
GIBALINI,
 È SOCIETATE IESV
 THEOLOGI,
 DE VNIVERSA RERVM
 HVMANARVM NEGOTIATIONE,
 TRACTATIO SCIENTIFICA,
 Vtrique foro perutilis.

EX IVRE NATVRALI, ECCLESIASTICO,
 Ciuili, Romano, & Gallico.

IN QVA NEGOTIORVM HVMANORVM ÆQVITAS
per omnes negotiationis causas, materias, formas vniuersales ac singulares
contractuum, commerciorum, atque vniuersa diuersa genera, ex iisque
ortas obligationes, scientificè & solidè explicatur, humanarum scientiarum
& artium rectus ac prauus vsus demonstratur, singulorum statuum, officiorum
ac munerum rationes, atque adeò vniuersa Oeconomica & Politica traduntur.

TOMVS PRIMVS

LVGDVNI,
 Sumptib. PHILIPPI BORDE, LAVRENTII ARNAVD,
 PETRI BORDE, & GVILIELMI BARBIER.

Del colegio real de la fmg de M. DC. LXIII. No de Salamanca, y de la orden
 CVM PRIVILEGIO REGIS
Die 10 de Mayo de 1763
Die 10 de Mayo de 1763

ILLVSTRISSIMO , REVERENDISS.^{Q.V.} D.
DOMINO CAMILLO
DE NEVFVILLE,
ARCHIEPISCOPO,
ET COMITI LVGDVNENSI,
Galliarum Primati, Regionum Ordinum
Commendatori, Lugdunensium,
Segusianorum, ac Bellojocensium
Proregi, &c.

TRIOVE foro perutilem humane rei
Scientiam Tuæ Amplitudini, PRÆSVL
ILLVSTRISSIME, idemque
PROREX POTENTISSIME,
eò lubentius confecro, quòd præter debitum
pridem, ac deuotum animi mei obsequium,
in eo positus es munere, quod vtriusque fori
te facit arbitrum. Tuum est, inquam, mea
censere scripta, authoritatis quâ polles virgulâ. Siue enim natura
iura aggrediar; cui se magis totam illa indulsit quàm Tibi, cui
a 3 splendorem

VNIVERSA DESCRIPTIO
 OPERVM R. PATRIS
 IOSEPHI GIBALINI
 è Societate IESV Theologi.

DE REPV M HVMANARVM ÆQVITATE,
 & Sacrarum, atque Diuinarum scientia.

GRANDE opus molior, & in omnia quibus mortalium
 vita exercetur, negotia siue sacra, siue profana, diffusum.
 Quid enim in singulis prauum, vel rectum; quid æquum
 vel iniquum; quid factum; profanumve sit, noua & scienti-
 fica methodo explicandum aggredior. Neque vnã dum-
 taxat materiam, vnum commercij genus, vnã artem aut
 scientiam, vnumque statum & officium, vnã Religionis,
 aut politia partem attingo, sed omnia, singulaque complector. Hocque, non
 aliis quàm immensis humanarum cogitationum & operationum spatii defini-
 tum opus, ambizioso, sed vero nomine *Totius humane vite, vel rerum humana-
 rum, & diuinarum scientiam*, licuerit appellare.

Partior enim omnia mortalium negotia in duo summa genera *humana, & sacra, siue Religiosa. Humana* nomino quæ in communi consuetudine siue à sin-
 gulis priuati, & veluti solitariè, siue cum aliis aguntur: cuiusmodi sunt com-
 mercia, contractus, conuentiones, pacta, fœdera, bella, defensiones, societates,
 quæ tum inter singulos, tum inter populos, Reges externos, & nationes tra-
 ctantur. Omnia denique *σωμμάχια*, siue *ιστορία*, siue *ἀέθλια*, vt illa partitur
 Aristot. ^a existant; quæ omnia & singula regit, aut emendat æquitas atque
 iustitia, quam ideitro Philotophus triplicem facit *σωμμάχια*, *ἐν ἀποφύλαξι*, &
ἀναγκῆσι. Quia verò eiusmodi æquitas sæpius obscura est, vel variis hominum
 affectibus, & prauis opinionibus corrumpitur, eam tum in vniuersum, tum in
 pluribus negotiis singularibus præscribit ius quod inter homines intercedit,
 siue à natura profectum sit, siue diuinis constitutum legibus, siue moribus, &
 tacito pacto introductum, siue denique ciuitatum, & populorum sapienti vo-
 luntate sancitum.

Alterum negotiorum genus sacra, & Religiosa comprehendit, quæ tum di-
 gnitate, propter quam extra humanum commercium collocantur, tum necessi-
 tate cæteris omnibus humanis præstant. Abiecta enim Religione vitam pecu-
 dum institui & hominis abieci, demonstrat Lactantius. ^b Philo verò non magis à

^a Lib. 5.
 Ethic.
 cap. 5.

^b Lib. 3.
 Instit.
 cap. 10. &
 lib. de
 ira Dei
 cap. 7.

R. P. IOSEPHI
GIBALINI
 E SOCIETATE IESV
 THEOLOGI,
DE VNIVERSA
RERVM HVMANARVM
 NEGOTIATIONE,
TRACTATIO SCIENTIFICA
 vtrique Foro perutilis.

*EX IVRE NATVRALI, ECCLESIASTICO,
 Ciuili, Gallico, & Romano.*

ARGVMENTVM
 ET PARTITIO OPERIS.

NEGOTIOSAM hanc mortalium vitam, eaque de causa molestissimam tum Christiani, tum externi scriptores dixere sapientius. *Afficio genus humanum, inquit Bernard. serm. de Quinque Negotiationib. ab ortu solis vsque ad occasum, huius mundi mundinas perambulare, alios diuitias querere, alios honoribus inbitare, alios fauorabilis aura suauitate raptari.* Pergit deinde quam improbo labore negotiationes istae peragantur, ostendere: Et de diuitiis quidem: *Transis maria, et alium tibi aperis orbem nauigando secundum Sapientiam, tribus digitis distans à morte: Patriam fugis, relinquis parentes, diuelleris ab vxore, filios nescis, et omnium necessitudinum*